



Överklagan - Morarp 2:69 – Beslut om ändring av tidigare nämndbeslut, 2023-04-25 (HAL.2022.657)

Barn- och utbildningsnämnden önskar överklaga beslutet som Miljö- och byggnämnden fattat 12 maj 2023 (Hal.2022.657).

Beslutet innebär att miljö- och byggnämnden förbjuder barn- och utbildningsnämnden att på verksamheten belägen på Morarp 2:69 nyttja textilgolv som ej uppnår högsta städskvalitet med normalstädning enligt städstandard INSTA 800/SS 62 78 01.

Beslut har fattats med stöd av förvaltningslagen (2017:900) 38 och 39 §§.

Barn- och utbildningsnämnden vill överklaga beslutet i sin helhet.

Motivering

Barn- och utbildningsnämnden överklagar beslutet med följande motivering:

Ovan beslut är ändring av nämndens tidigare beslut daterat 23-04-25 som var formulerat: *"Miljö- och byggnämnden beslutar att förelägga barn- och utbildningsnämnden genom Vaggeryds kommun (212000-0522) att inte använda textilgolv på verksamheten belägen på Morarp 2:69 såvida det ej kan redogöras att denne ej leder till olägenhet för människors hälsa. Produkten Forbo Flotex förbjuds från och med 2023-06-19. Redovisning av hantering av förbud ska inkomma senast 2023-08-10."*

Nuvarande beslut är ändrat med motivering att en myndighet kan ändra ett beslut utifrån Förvaltningslagens 38 § som säger att en ändring av beslut kan ske om det är uppenbart felaktigt och utan att det blir till nackdel för någon enskild part.

Barn- och utbildningsnämnden tidigare invändning var att miljö- och byggnämnden beslutat om att förbjuda en enskild produkt och otydligheten i beslutsformuleringen gällande om det var ett föreläggande eller förbud. I det senaste beslutet har miljö- och byggnadsnämnden ändrat beslutsformulering och i stället för att förelägga barn- och utbildningsnämnden så gäller beslutet nu ett generellt förbud mot användandet av textilgolv som "ej uppnår högsta städskvalitet med normalstädning enligt städstandard INSTA 800/SS 62 78 01".

Barn- och utbildningsnämnden menade i tidigare överklagan att beslutet att förbjuda en enskild produkt var felaktigt. Att miljö- och byggnadsnämnden nu ändrat formuleringen till att gälla ett generellt förbud mot textilgolv anser vi *inte* vara till en fördel för nämnden som nu anges i beslut fattat 12 maj 2023. Bedömningen är snarare att det är att anse att miljö- och byggnadsnämnden skärpt sitt beslut mot barn- och utbildningsnämnden och vi överklagar därför det nya beslutet.



Det nya beslutet är formulerat som att barn- och utbildningsnämnden förbjuds att nyttja textilgolv som ej uppnår högsta städstandard enligt INSTA 800/SS 62 78 01. Nämnden vill här påpeka att vi efterfrågat standarden av miljö- och byggnadsnämnden men att den inte funnits där inför beslutet. Vi anser det anmärkningsvärt att en nämnd i ett beslut hänvisar till en standard de inte har tillgång till.

Barn- och utbildningsnämnden har tagit del av standard SS-INSTA 800 vilket är en standard för ett system för fastställande och bedömning av städskvalitet. Enligt standarden kan den användas för "att specificera den kvalitet som är nödvändig och för att kontrollera uppnådd städskvalitet i alla typer av byggnader och utrymmen tex alla typer av lokaler" vilket innefattar även skolor och förskolor. Standarden ska ge leverantören av städet möjligheten att kontrollera att de avtalade kvalitetsnivåerna har uppnåtts och att beställaren ska ha möjlighet att specificera sina kvalitetskrav.¹

Standarden pekar ut att det ska finnas sex kvalitetsnivåer (0-5) vilka beskrivs som ett uttryck för den städskvalitet som beställare vill uppleva visuellt.² Kvalitetsnivå fem är enligt standarden den högsta kvalitetsnivån. Standarden beskriver att kvalitetsnivån specificeras på objektsgruppsnivå och att antalet anhopningar med förorening ska bedömas i relation till kontrollenhetens storlek. Som exempel får det enligt kvalitetsnivå 5 vara 0 % ytsmuts på kontrollenheter som är 0–100 m² efter städning.

Enligt nuvarande beslut av miljö- och byggnadsnämnden så ska textilgolv städas med högsta städskvalitet med normalstandard enligt SS- INSTA800. Nämnden skriver i sitt tidigare beslut från 25 april 2023 att "*det finns en städstandard (INSTA 800/SS 62 78 01) som specificerar olika kvalitetsnivåer på städningen. Ett grundläggande krav på ett golv som ska installeras i en skola är att det ska gå att uppnå högsta städskvalitet med "normal" städning.*"

Barn- och utbildningsnämnden ställer sig frågande till hur miljö- och byggnadsnämnden har kunnat göra den tolkning då det ingenstans i standarden framgår att skollokaler ska städas enligt högsta kvalitetsnivån. Extra anmärkningsvärt blir det att hänvisa till detta då nämnden inte har haft standarden hos sig vid beslutet. Vi menar därför att beslutet i och med detta är direkt felaktigt då inga sådana krav ställs enligt standarden. Den information som finns att tillgå via internet pekar ut exempelvis operationssalar, kemilabb och infektionsavdelningar ska räknas som lokaler med kvalitetsnivå 5, vilket är den högsta nivån enligt standarden.³ Vi anser det orimligt att en skollokal ska städas och följas upp på samma nivå som dessa exempel och en sådan tolkning av standarden från miljö- och byggnadsnämnden gör att städning i skollokaler i stort sett skulle vara omöjlig att efterleva för *samliga* våra enheter.

¹ Svensk standard SS-INSTA 800-§:2018 s. 4.

² Svensk standard SS-INSTA 800-§:2018 s. 15.

³ Introduktionsfilm 2 - INSTA 800 - YouTube



I tidigare beslut daterat 25 april 2023 så motiverar miljö- och byggnadsnämnden att textila golv inte är att rekommendera i skolor och förskolor genom att hänvisa till Folkhälsomyndighetens vägledning i frågan. På Folkhälsomyndighetens hemsida går att läsa att *"textila mattor och textila golv bör generellt undvikas i skolor och förskolor då de samlar damm och allergen som kan innebära att elever och barn med astma och allergi mår sämre. Om det finns textila golv eller heltäckningsmattor bör dessa dammsugas med borstvalsmunstycke dagligen och djuprengöras regelbundet. I övrigt bör golvleverantörens anvisningar följas vid rengöring av textila golv. Att rengöra mattorna med mattsopare är inte lämpligt då dessa sannolikt inte tar bort dammet utan bara större partiklar".*⁴

Det pekas alltså inte ut något förbud mot användandet av textila mattor och golv utan dessa bör undvikas. Om dessa finns ska de städas med borstvalsmunstycke dagligen och djuprengöras regelbundet samt så ska leverantörens anvisningar för rengöring följas. Barn- och utbildningsnämnden ställer sig därför frågande till hur miljö- och byggnadsnämnden använder detta underlag för att motivera ett förbud mot textila golv. Folkhälsomyndigheten rekommenderar endast att man bör undvika dem och inte att man inte får detta. **Vi menar på att det är en klar skiljelinje mellan bör och ska i detta fall.**

Det hänvisas också till att Jönköpings kommuns egen utredning har gjort att de beslutat att inte lägga in heltäckningsmattor i kommunens lokaler. Även det anser vi är ett argument som inte bör spela in i beslutet då det rör sig om en enskild huvudmans beslut och inte ett generellt förbud för användandet av heltäckningsmattor i hela kommunen.

Av miljöbalkens 2 kap § 3 framgår att *"alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte skall vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik."*

Nämnden har varit i kontakt med leverantören för nuvarande matta och bedömningen är att barn- och utbildningsnämnden, aktuellt bolag samt städentreprenör tillsammans kan bedöma vilken kvalitetsnivå som ska gälla för lokalerna och på så sätt hantera både standarden, miljöbalkens krav på bästa möjliga teknik samt Folkhälsomyndighetens rekommendationer om att städa som lyder att i *"övrigt bör golvleverantörens anvisningar följas vid rengöring av textila golv."* Vår uppfattning är att vi med de tekniska hjälpmedel som finns och i samråd med berörda kan hantera en städning av aktuell matta för att inte skapa olägenhet för våra elevers hälsa.

Barn- och utbildningsnämnden vill därför åter lyfta frågan vilken nivå som enligt miljö- och byggnadsnämnden ska anses vara tillräcklig städning. Det finns enligt vår bedömning inget

⁴ [Frågor och svar om tillsyn av städning i skolor och förskolor — Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](https://www.folkhalsomyndigheten.se)



stöd i INSTA800, vilket återigen är det som miljö- och byggnadsnämnden vilar sitt beslut på, som säger när en skollokal anses vara tillräckligt städad. Folkhälsomyndigheten hänvisar till att mattor inte bör läggas in, men gör de det så ska de städas enligt anvisningar från golvleverantören, vilket barn- och utbildningsnämnden anser är en hanterbar åtgärd.

Uppfattning från barn- och utbildningsnämnden är att därför att miljö-och byggnadsnämndens beslut om ett förbud är att anse vara alltför kraftfullt och orimligt i förhållande till övriga myndigheters bedömning om textila golv.

Sammanfattningsvis vill vi tydliggöra vårt överklagande med följande punkter:

- Beslutet bygger endast på städstandarden INSTA800 och det är enligt vår tolkning så att den inte pekar ut att städning i skollokaler ska ske med en högsta städnivå med normalstädning vilket enligt oss gör beslutet felaktigt.
- Folkhälsomyndigheten har inte förbjudit användandet av textila golv utan hänvisar till att man inte *bör* använda dem.
- Beslut som fattades 12 maj i stället för 23 april var till barn- och utbildningsnämndens nackdel då tidigare föreläggande numer är formulerat som ett direkt förbud vilket missgynnar oss.

Barn- och utbildningsnämnden önskar därför med ovan lämnade motiveringar överklaga beslutet i sin helhet och begär att det rivs upp.

För barn- och utbildningsnämnden

Marijo Corkovic

Ordförande Marijo Corkovic

Per-Erik Lorentzon, förvaltningschef